

Honderd Jaar Christelijk Onderwijs In Huinen

Marleen Veldhuijzen

Op 29 juni 2009 viert de Huinerschool haar 100-jarig bestaan. Als christelijke school, om precies te zijn. Er wordt namelijk zeker al tweehonderd jaar les gegeven in deze buurtschap. De Huiner Maalschap was als 'beregtingden in de onverdeelde heidevelden' in de 18e eeuw al begonnen met het mogelijk maken van onderwijs aan kinderen uit Huinen en Gerven. Op het initiatief van de Maalschap kwam er een schoolgebouw en werd er een onderwijzer aangesteld. Van 1795 tot 1808 was dat Swens van der Poll. Na hem kwam meester Willem van den Brink, hij zou tot 1851 blijven.

Rond 1850 was door ontginning van de heidevelden de woningbouw behoorlijk toegenomen. Er bleek in Huinen en Gerven een groot aantal schoolplichtige kinderen te zijn, bij de telling werden de vele kinderen onder de twintig die niet konden lezen en schrijven niet inbegrepen. Toen het onderhoud van het schoolgebouw te kostbaar werd voor de Huiner Maalschap, vroegen zij de Puttense gemeenteraad om een gebouw en onderwijzerswoning. De Raad vroeg op haar beurt Koning Willem III om subsidie. Toen de subsidie 1853 werd ontvangen, kon een nieuw schoolgebouw worden neergezet.

Na meester Jan Dirk Roelof Moll, die sinds 1852 meester te Huinen was, werd in 1858 meester Beelen aangesteld. Hij was aanbevolen door de vader van zijn voorganger, de Puttense hoofdonderwijzer Warner Moll. Deze wist dat meester Beelen bekend was met de onderwijsmethodes van zijn zoon. Zijn aanstelling had echter wel wat voeten in aarde, want de school wilde meester Beelen aanstellen zonder vergelijkend examen (sinds 1857 verplicht voor schoolhoofden) Gemeente Putten, Gedeputeerde Staten en de schoolopziener stuurden elkaar diverse lange brieven over de gevolgde procedure en de geldende wetten. Er vond zelfs een gesprek met burgemeester Hiebendaal plaats over de kwestie. Het mocht allemaal niet baten, een dergelijk verzoek moest rechtstreeks naar de Koning. Uiteindelijk legt meester Beelen op 6 november 1857 toch het vergelijkend examen af en wordt hij benoemd.

In zijn plaats kwam in 1867 Joh. van de Goot, die in 1871 werd opgevolgd door H.G. van den Hengel. Zelfs de schoolopziener was zeer tevreden over zijn uitstekende onderwijs. In 1878 verzocht deze onderwijzer samen met de collega's van Diermen, Steenenkamer en de Puttense dorpsschool (meester Moll) de Raad om vier weken per jaar vakantie te hebben. De Raad kwam hierin iets tegemoet, de vakantie van acht dagen in de zomer wegens de grote schoolschoonmaak mocht verlengd worden. Tot maar liefst veertien dagen.

In 1880 werd het handwerkonderwijs ingevoerd. Van den Hengels vrouw Helena Johanna Klaasen werd aangesteld als handwerkjuf. Wie zelf de grondstoffen voor te maken kledingstukken leverde, mocht het resultaat meenemen naar huis. Behoeftige leerlingen kregen de grondstoffen voor rekening van de gemeente. Een zeer nobel gebaar. Echter, het eindresultaat werd wel eigendom van de gemeente. In 1888 werd Evert Schouten hoofd van de Huinerschool. Samen met drie andere onderwijzers, gaf hij les aan ongeveer 200 leerlingen. In 1893 was het schoolgebouw afgekeurd, in 1895 verrees het 'oude' schoolgebouw dat dienst heeft gedaan tot 1972.

Na de invoering van de Leerplichtwet in 1901, kregen de ouders behoefte aan christelijk onderwijs. In 1906 werd de in Putten nog steeds actieve Vereniging tot Stichting en Instandhouding voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs opgericht. Tijdens een bestuursvergadering in 1908 meldt de secretaris dat iemand uit Huinen hem had gevraagd of de stichting ook iets zou doen voor de school in Huinen. Na overleg met een aantal mensen wordt een namenlijst opgesteld van ouders die voor een christelijke school zijn, waarna deze wordt voorgelegd aan de Raad van Putten. Als op 1 maart 1909 in de bestuursvergadering wordt gemeld dat de Raad toestemming heeft gegeven, wil men de school graag openen per 1 april. Dat gebeurt niet, was het een grap? Nee, de schoolopziener werkte tegen. De school wordt uiteindelijk op 15 juli 1909 geopend. De kinderen krijgen uiteraard iets lekkers 'voor ieder kind minstens 2 krentenbroodjes'. Tot hoofd wordt tijdelijk J.C. Swets benoemd, hij wordt spoedig opgevolgd door Joh. M.C. Kues.

Bij de opening spreekt de hervormde dominee De Lind van Wijngaarden. Hij vindt christelijk onderwijs belangrijk omdat het een groot voorrecht is dat kinderen 'in school onder het Woord worden gebracht.' Het verschil

met openbare scholen is dat kinderen leren Wie de Rotssteen van het heil is. Christelijke scholen mogen 'vrij eischen dat dit Woord een eereplaats inneemt op school. Waar dat Woord geweerd wordt, wordt de Christus geweerd'. Ook spreekt hij dank uit aan allen die zich hebben ingezet voor de oprichting van de christelijke school in Huinen, waaronder burgemeester, wethouders en onderwijzend personeel.

Als meester Kues in 1914 ontslag neemt, wordt Joh. van Leeuwen benoemd. Hij wordt vanwege de mobilisatie al snel opgeroepen voor militaire dienst. Het meestershuis vindt hij 'in één woord een rothuis' vanwege de vele lekkages en slechte schoorsteenmantels. Familie Van Leeuwen verhuist in 1919 naar het dorp, de meester krijgt van het bestuur wel de opdracht om ook bij 'ongunstig weder' op tijd op school te zijn.. Uiteindelijk zal er in 1932 een nieuwe hoofdenwoning gebouwd worden.

De schoolinspecteur constateert in 1925 dat het schoolgebouw zeer onaangenaam is, en eist dat de stenen vloeren vervangen worden door hout of linoleum. Met het onderwijs is het gelukkig beter gesteld dan met de vloeren, het wordt

omschreven als 'zeer goed'. Overigens wordt er in later jaren opnieuw geklaagd over de (dan houten) vloeren, een leerkracht zakt er door. De

reactie van het bestuur? De snelheid waarmee deze leerkracht van en naar school rijdt is wellicht schadelijker voor zijn gezondheid dan de vloeren in de klas..

Per 1 maart 1926 wordt meester Van Leeuwen

opgevolgd door S.P. Assenbergh, die een jaar later alweer plaats maakt voor meester G. Jansen. Hij zal tot 1956 verbonden blijven aan de

Huinerschool. Deze meester komt met grote verlanglijsten naar de bestuursvergaderingen. Zijn wenspakket weerhoudt de voorzitter er echter niet van om hem te complimenteren, want 'hij heeft tact om met personeel om te gaan'.

Tijdens de oorlogsjaren is er brandstofschaarste. Het personeel wordt verzocht op te letten dat de kachels aan het einde van de dag 'niet overtollig gevuld zijn'. In deze jaren komen er ook veel kinderen op school bij, kinderen van geëvacueerden. Tijdens de razzia in 1944 worden twee onderwijzers van de Huinerschool meegevoerd naar Duitsland, meester De Roy (overleden 11-12-1944 in Aurich-Engerhafe) en meester Van Harten (overleden 16-11-1944 in Ladelund).

In 1956 wordt als opvolger van meester Jansen de heer A. de Graaff benoemd. Hij gaat al snel aan de slag om een kleuterschool in Huinen op te richten. De gemeente werkt echter niet mee. In het buitengebied hebben kinderen immers genoeg ruimte om buiten te spelen! Al met al duurt het tot 1965 voor juffrouw Van Beek, de eerste kleuterjuf, haar kleuterlokaal open kan zetten.

In 1969 wordt de eerste tekening gemaakt voor het bouwen van een nieuwe school. Deze tekening wordt echter afgekeurd, want het ontwerp is veel te 'revolutionair'. Na veel discussie over het ontwerp en de aanbesteding, wordt uiteindelijk besloten de school te bouwen. In

Het personeel rond 1968

1972 wordt het nieuwe gebouw feestelijk in gebruik genomen.

Meester De Graaff viert in 1981 zijn 25-jarig jubileum als hoofd van de Huinerschool, kort daarna gaat hij met pensioen. Als opvolger wordt de heer C.J. Roest tot hoofd benoemd. In 1985 ontstaat het Basisonderwijs, dit betekent een samenvoeging van de kleuterschool en de lagere school.

De verschillende leerkrachten worden nu collega's en de leiding van de school komt in handen van één directeur. Zo ook in Huinen, de heer C.J. Roest wordt directeur en is dat tot nog toe gebleven.

In het jaar 1993 komt de eerste computer op school. Dit breidde zich uit, en in 2001 is er een heus computerlokaal. In de loop der jaren verandert er het nodige in de onderwijsmethodes; iedere generatie wordt onderwezen volgens de dan geldende inzichten. Het oude vertrouwde schoolbord gaat al die jaren mee. Tot 2007. Dan wordt het op school Huinen vervangen door een digitale variant.

Het schoolgebouw rond 1998

Momenteel zitten er ongeveer honderd leerlingen op deze honderdjarige school. Kennelijk is er na zoveel jaar nog steeds bestaansrecht voor christelijk basisonderwijs in Huinen.

Bronnen:

- Huinen, onze school (2009, uitgegeven ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van school Huinen)
- 75 jaar chr. onderwijs in Huinen (1984)
- www.oktober44.nl

+++